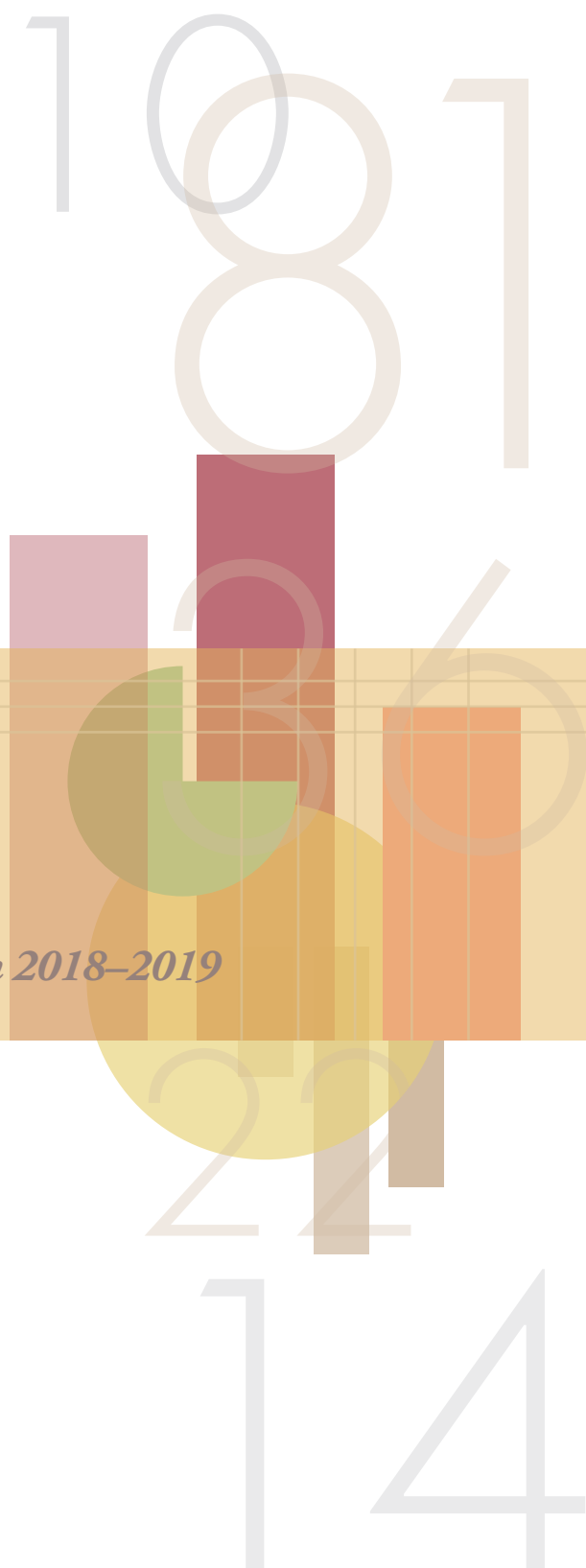

Staf Analytics.

Rapport:

Studiedestination Stockholm

Internationell studentmobilitet i Stockholm 2018–2019

Viktigaste innehåll

Snart 10 000 internationella studenter

Flest från Kina, Tyskland och Finland

Ökning av indiska studenter med 26%

Utresande utbytesstudenter minskar

Färre utresande studenter väljer Storbritannien

Staf Analytics, mars 2020
Brita Lundström, Fil. Dr
Stockholms Akademiska Forum
Narvavägen 30
115 22 Stockholm, Sverige
www.staforum.se

Läsåret 2018/2019 studerade 9955 internationella studenter vid Stockholms universitet och högskolor. Det var en ökning med 2% från föregående läsår. Det är framförallt till Stockholms universitet och KTH som de inresande studenterna kommer. De fem största nationaliteterna är Kina, Tyskland, Finland, Frankrike och Indien. Bland dessa grupper har indiernerna ökat kraftigast, 26% jämfört med föregående år.

De utresande utbytesstudenterna har minskat med -3%. De populäraste destinationerna för utbytesstudenter är USA, Australien och Singapore. Storbritannien som tidigare haft en tätposition har minskat i attraktionskraft. Antalet utresande utbytestudenter till Storbritannien har minskat samtidigt som antalet inresande studenter från Storbritannien har ökat.

Utbytesstudenterna ökar mest

Under läsåret 2018/2019 befann sig 9 955 internationella studenter vid Stockholms universitet och högskolor. Det är en liten ökning med 2%, eller drygt 200 studenter från föregående år. En förändring som skett är att det är framförallt utbytesstudenterna som står för ökningen. Tidigare år har det varit freemover-studenterna som ökat medan utbytesstudenterna legat still på samma nivå. Under läsåret 2018/2019 var det 6845 freemover-studenter och 3110 utbytesstudenter.

Bland freemover-studenterna var en av fyra betalande. Jämfört med föregående år så har de avgiftsbetalande ökat med 12%. Det innebär att det totalt var 1730 studenter i Stockholm som betalade studieavgifter. Resterande antal freemover-studenter, 5115 personer, var avgiftsbefriade.

9955
+2%

6845 FREEMOVERS
3110 UTBYTES

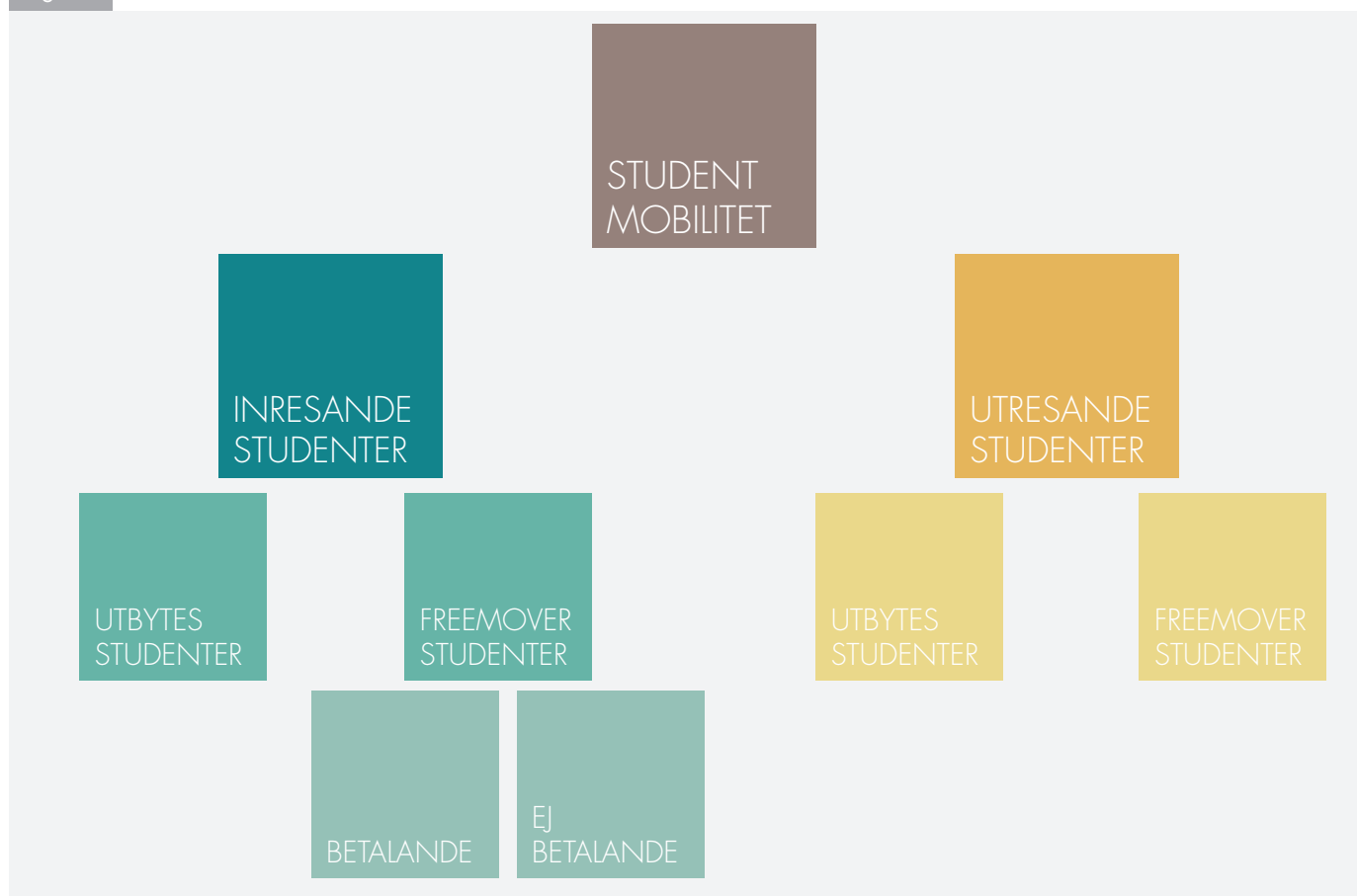

Studentmobilitetens struktur

Den internationella studentmobiliteten består av inresande och utresande studenter. I båda kategorierna finns utbytesstudenter och freemover-studenter. Utbytesstudenter är de som ingår i ett utbytesprogram för kortare eller längre tid via sin högskola. Freemover-studenter är de som ordnar sina studier helt på egen hand. Freemover-studenterna betalar studieavgifter om de kommer från tredje land (länder utanför EU/EES och Schweiz).

Studentstatistik kan redovisas på olika vis, exempelvis kan antalet studenter beräknas på antal individer eller antal helårsstudenter. På samma vis kan studentmobilitet redovisas på det totala antalet inresande studenter eller internationella studenter för första gången i svensk högskoleutbildning. Den här rapporten redovisar det totala antalet individer som studerade vid Stockholms lärosäten läsåret 2018/2019, och siffrorna är femtalsavrundade.

Figur 2

Indien ökar kraftigt

Antalet internationella studenter från Indien ökade kraftigt, med 26 %, jämfört med föregående år. De indiska studenterna har ökat under flera år, men det senaste läsåret ökade antalet med hela 100 studenter. Det innebär att två utomeuropeiska länder, Kina och Indien, hör till de fem största nationerna varifrån de inresande studenterna kommer. Studenter från Kina är precis som förra året den största studentgruppen med 870 studenter (+5 % jämfört med föregående läsåret). Därefter kommer Tyskland med 795 studenter (+3%) och Finland med 720 studenter (-10%). Som fjärde största grupp kommer Frankrike med 500 studenter (+3%) och därefter Indien med 485 studenter (+26%). Kina, Tyskland och Finland har under de senaste fem läsåren varit länderna med flest inresande studenter, medan Indien för fem år sedan inte ens fanns med bland de 10 främsta nationerna.

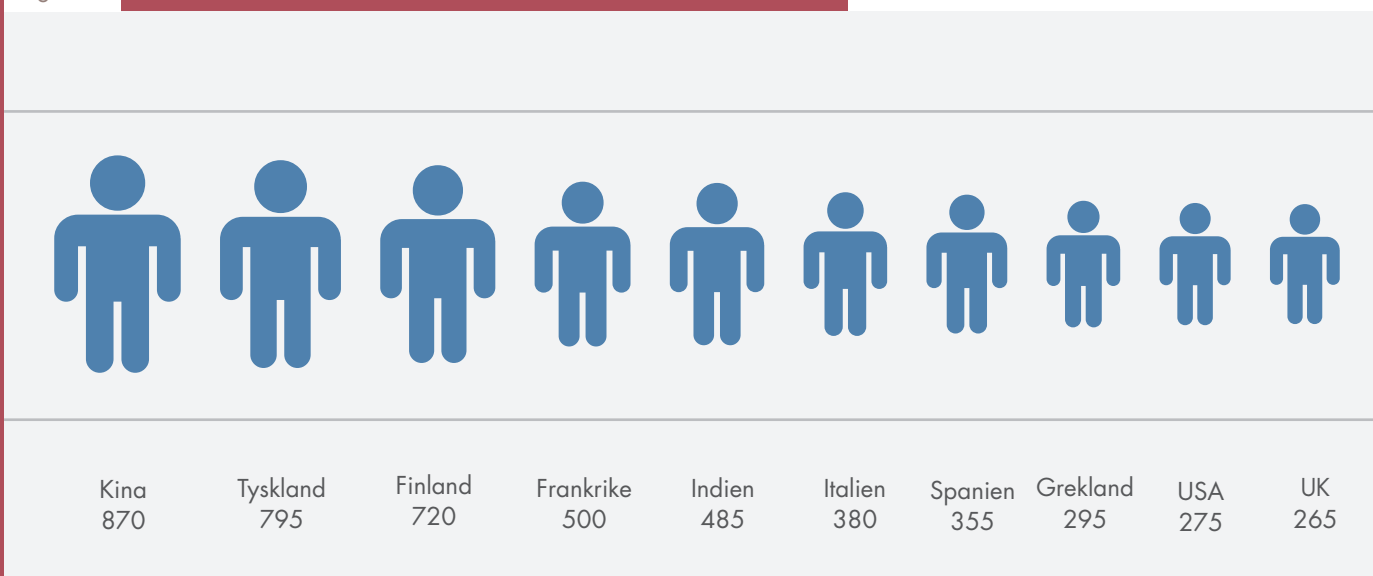
Under senare år har Stockholms arbetsmarknad inom särskilt IT och programmering också attraherat många indier. Stockholm anses som en bra plats att leva och arbeta på.

De finska studenterna har haft en vikande trend två år i rad. Minskningen har skett bland både freemover- och utbytesstudenter.

Efter de fem studentgrupperna i topp, kom Italien med 380 studenter (+5%), Spanien 355 (+5%), Grekland 295 (+7%), USA 275 (0%) och Storbritannien 265 (+22%). Stockholms popularitet bland italienska, spanska och grekiska studenter ligger stadigt med en liten ökning för varje år. De brittiska studenterna gjorde en kraftigare ökning, 22%, under läsåret 2018/2019. Ökningen skedde bland såväl freemover- som utbytesstudenter.

De tio största internationella studentgrupperna vid Stockholms lärosäten.

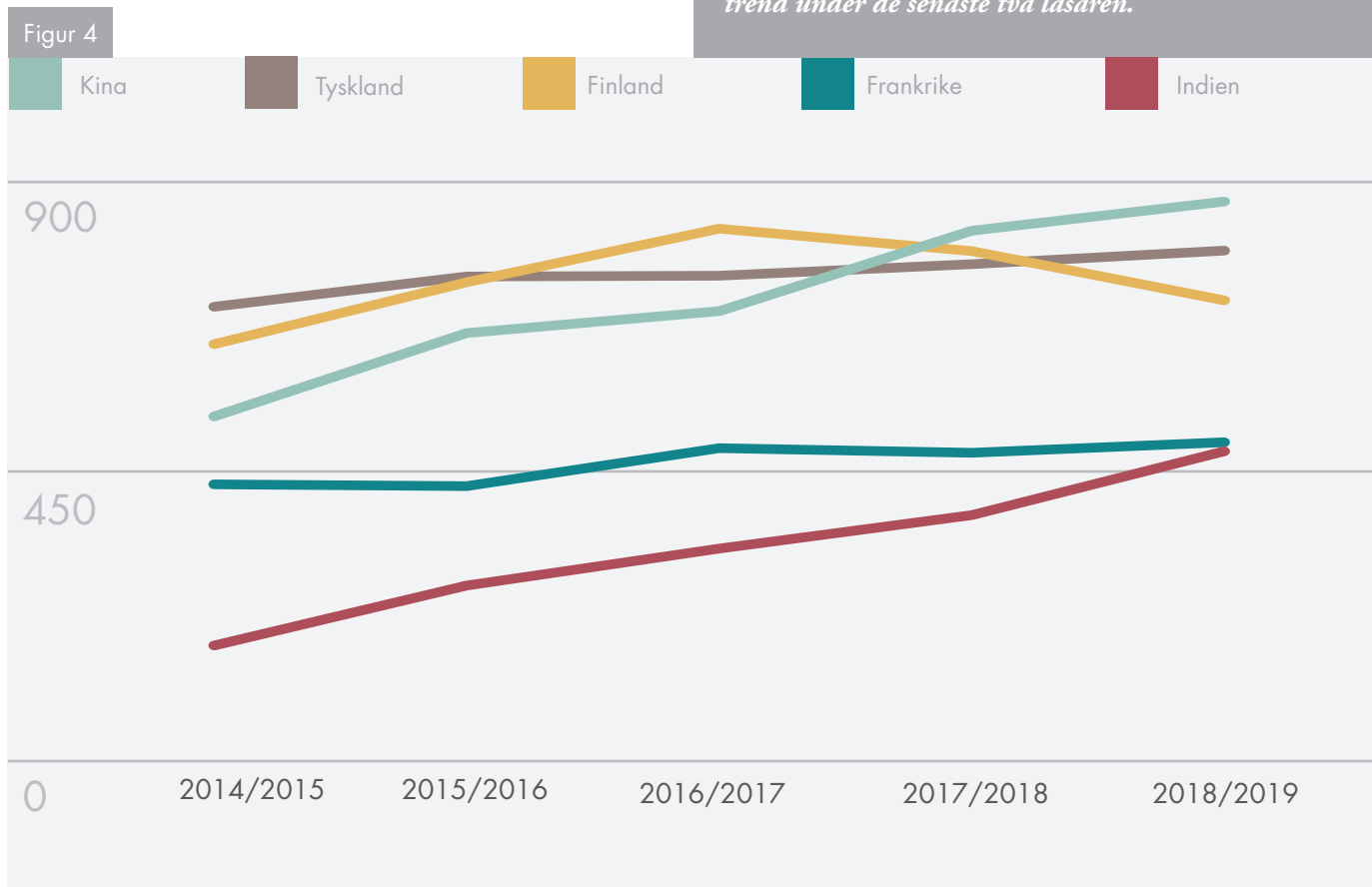
Figur 3

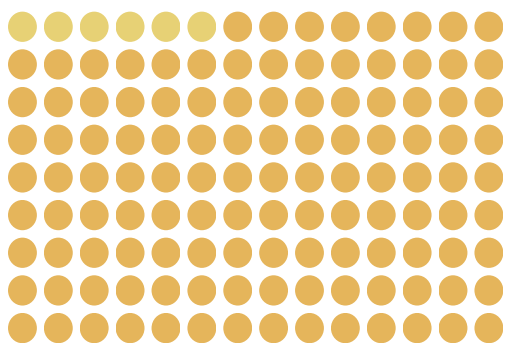
+26%

INDISKA
STUDENTER

Inresande studenter från Kina och Indien har ökat kraftigt under de senaste fem åren. Tyskland och Frankrike håller en jämn och hög nivå, medan inresande studenter från Finland har haft en vikande trend under de senaste två läsåren.

Indien i fokus

485
studenter

25 utbytes
460 freemovers

Det är **485** studenter från Indien vid Stockholms lärosäten. Av dem är **25** utbytesstudenter och **460** freemover-studenter.

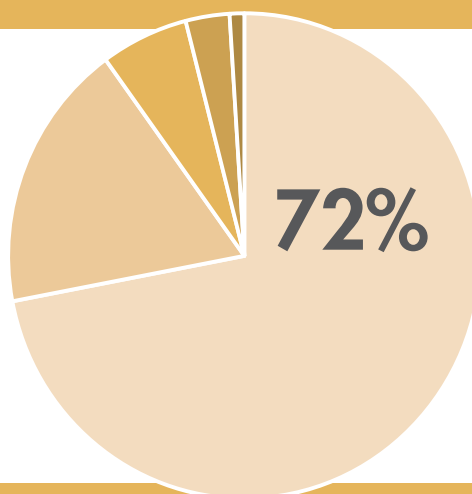
De utgör **22%** av alla indiska studenter som valt Sverige som studiedestination.

22%

26%
75%

De indiska studenterna har ökat med **26%**, eller 100 studenter, från föregående år, och **75%** på tre år.

Av de indiska studenterna i Stockholm studerar **72%** vid KTH, 18% vid Stockholms universitet, 6% vid Karolinska Institutet, 3% vid Handelshögskolan och 1% vid Södertörns högskola.

UTBYTESSTUDENTER

Mobilitetsbalansen för utbytesstudenter mellan indiska lärosäten och lärosäten i Stockholm är 25 inresande studenter och 20 utresande studenter. Det är lite utbyte men balansen är god.

25 IN

20 UT

Flest vid SU och KTH

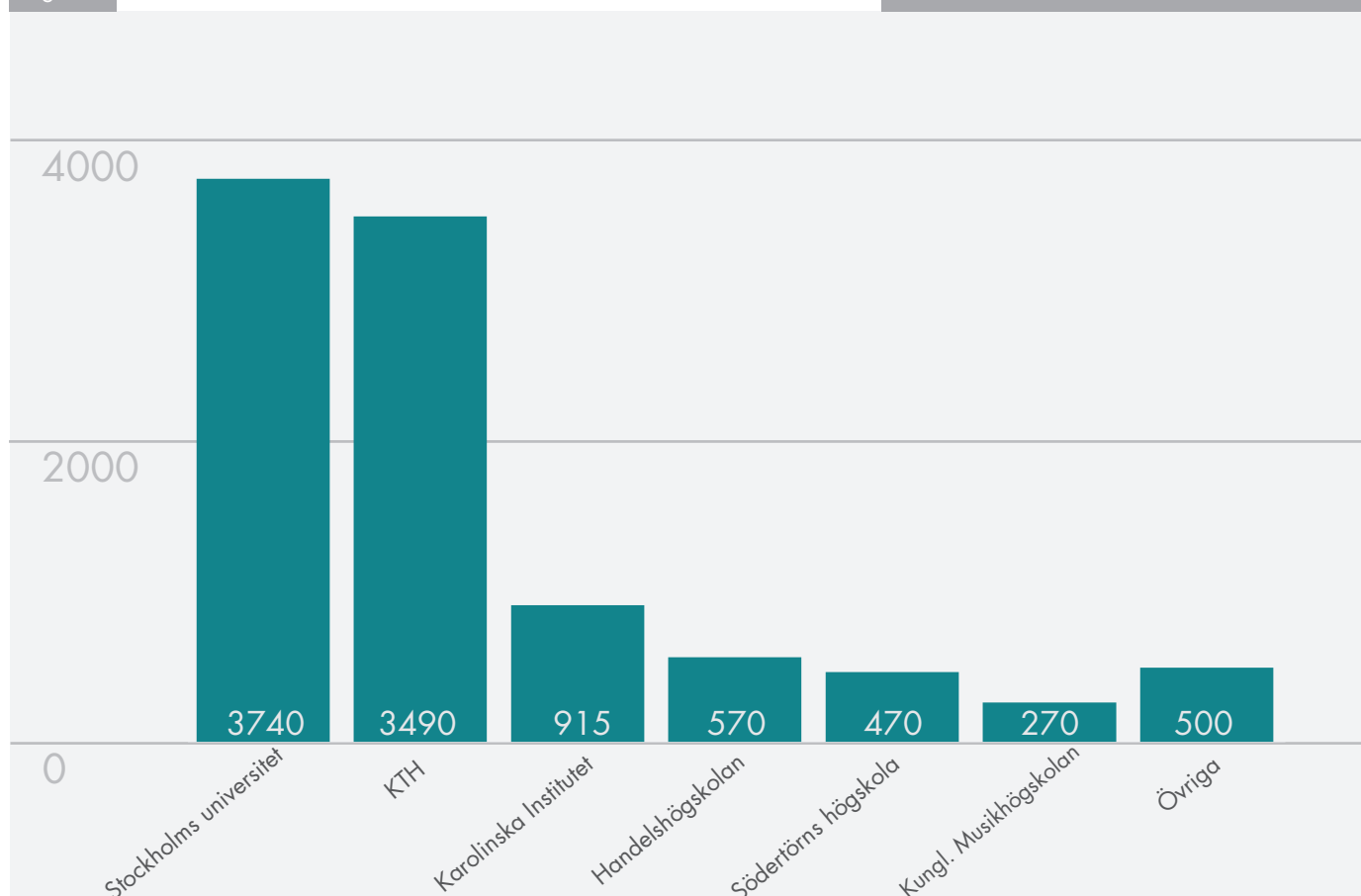
Flest inresande studenter kom till Stockholms universitet och KTH. Vid Stockholms universitet var det 3740 inresande studenter inskrivna och vid KTH 3490. Det lärosäte som hade tredje största antalet inresande studenter var Karolinska Institutet med 915 studenter.

Om man istället ser till andelen inresande studenter så är det Handelshögskolan i Stockholm som ligger högst med 30% inresande studenter. Därefter kommer tre av de konstnärliga högskolorna: Kungl. Konsthögskolan med 29% inresande studenter, Kungl. Musikhögskolan 28% och Stockholms konstnärliga högskola 22%. Vid Stockholms universitet och högskolor sammantaget ligger andelen inresande studenter på cirka 11%. Vid de universitet som har de stora volymerna internationella studenter så skiljer sig andelen ganska mycket. Vid Stockholms universitet ligger andelen på 8 % och

vid KTH ligger andelen på 22 %. Det finns flera saker att ha i åtanke när man jämför antal och andelar. För det första är det intressant att se att flera av de mindre högskolorna trots ett ganska lågt antal internationella studenter ändå kommer upp i en ganska hög andel. I dessa fall kan dock en enskild kurs, med flera internationella studenter påverka resultatet väldigt kraftigt. Det kan vara en sommarkurs, en distanskurs eller en kort kurs som i praktiken inte märks särskilt mycket i det dagliga arbetet på högskolan men som ger stora avtryck i statistiken. Vid jämförelsen mellan andelen internationella studenter vid KTH och Stockholms universitet ska man också komma ihåg att vid Stockholms universitet finns fler yrkesverksamma studenter som studerar på deltid vilket innebär att antalet individer blir större och påverkar procentandelarna vid en jämförelse.

Figur 5

Antalet internationella studenter vid Stockholms lärosäten.

Utresande studenter

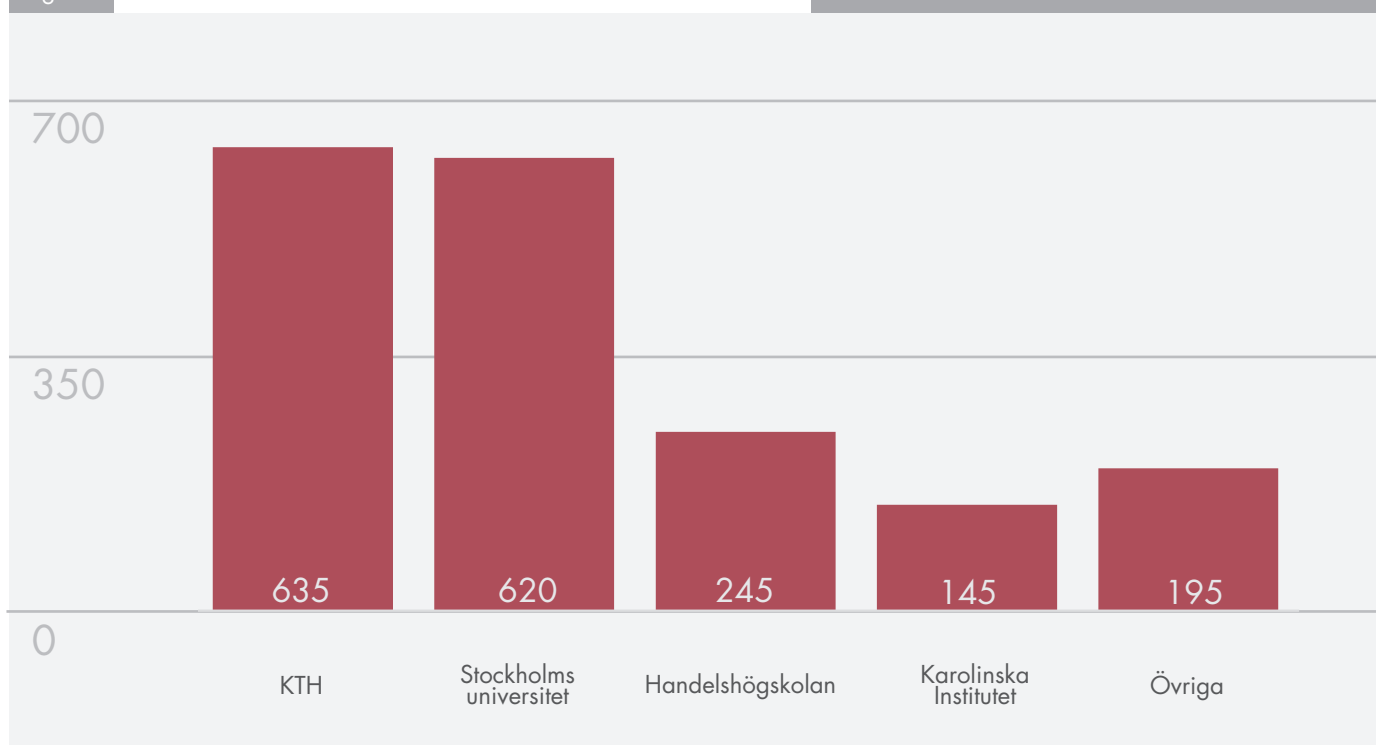
Under läsåret 2018/2019 reste 1840 studenter ut som utbytesstudenter från Stockholms universitet och högskolor. Det var en minskning med -3 % jämfört med föregående år. Vid både Stockholms universitet och Karolinska Institutet har antalet utresande studenter sjunkit mer än -3 % medan antalet utresande vid KTH istället har ökat jämfört med föregående år. KTH har också en högre grad av studenter som deltar i ett utbytesprogram, 5 % av KTH:s studenter reste på utbytesstudier under läsåret 2018/2019. Den högsta andelen utresande utbytesstudenter hade dock Handelshögskolan i Stockholm som precis som föregående läsår hade så mycket som 18% utresande utbytesstudenter. Genomsnittet både i Stockholm och i hela landet är att cirka 2% av studenterna reser på utbytesstudier.

I storleksordning har KTH flest utresande, 635 studenter, följt av Stockholms universitet med 620, Handelshögskolan i Stockholm med 245, och Karolinska Institutet med 145 utresande utbytesstudenter.

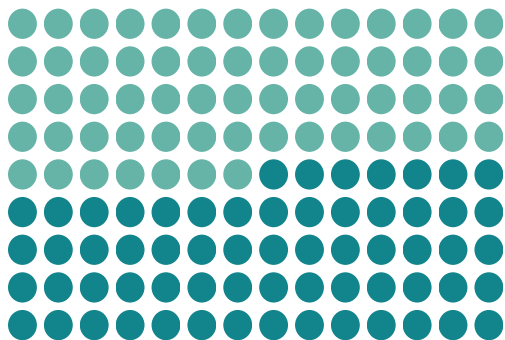
1840
-3%
UTRESANDE
UTBYTESSTUDENTER

Figur 6

Antalet utresande utbytesstudenter vid Stockholms lärosäten läsåret 2018/2019.

Tyskland i fokus

795
studenter

400 utbytes
395 freemovers

Det är **795** studenter från Tyskland vid Stockholms lärosäten. Av dem är 400 utbytesstudenter och 395 är freemover-studenter.

De utgör **22%** av alla tyska studenter som valt Sverige som studiedestination.

22%

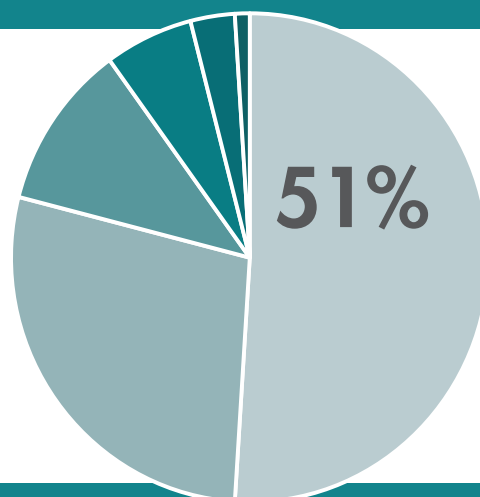
3%

5%

De tyska studenterna har ökat med **3%**, eller 20 studenter, från föregående år, och ökat med **5%** på tre år.

Av de tyska studenterna i Stockholm studerar **51%** vid Stockholms universitet, 28% vid KTH, 11% vid Handelshögskolan i Stockholm, 6% vid Karolinska Institutet och 3% vid Södertörns högskola. Den återstående procenten finns utspridda vid andra lärosäten i Stockholm.

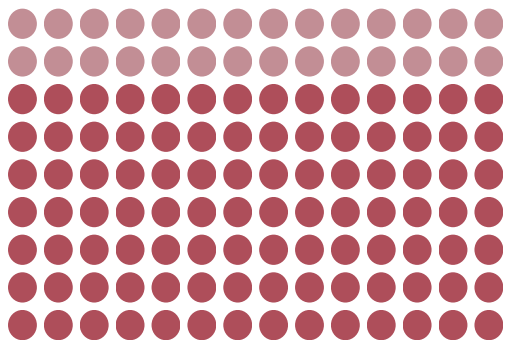
UTBYTESSTUDENTER

Mobilitetsbalansen för utbytesstudenter mellan tyska lärosäten och lärosäten i Stockholm är **400** inresande studenter och **60** utresande studenter, det vill säga kraftig obalans.

600 IN

60 UT

Kina i fokus

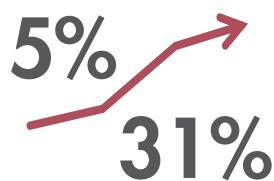
870
studenter

190 utbytes
680 freemovers

Det är **870** studenter från Kina vid Stockholms lärosäten. Av dem är **190** utbytesstudenter och **680** är freemover-studenter.

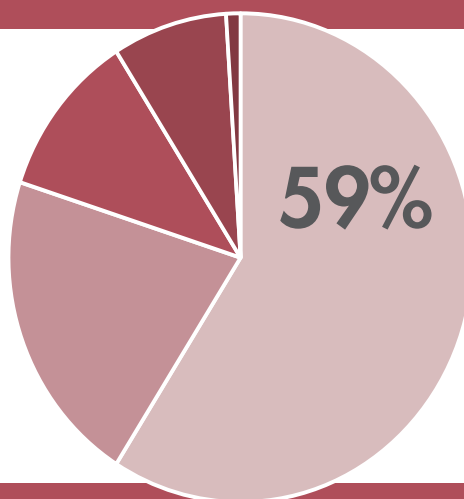
De utgör **35%** av alla kinesiska studenter som valt Sverige som studiedestination.

35%

De kinesiska studenterna har ökat med **5%**, eller 45 studenter, från föregående år, och ökat med **31%** på tre år.

Av de kinesiska studenterna i Stockholm studerar **59%** vid KTH, 21% vid Stockholms universitet, 11% vid Handelshögskolan i Stockholm, 8% vid Karolinska Institutet, 1% vid Södertörns högskola. Enstaka kinesiska studenter finns även vid andra lärosäten i Stockholm.

UTBYTESSTUDENTER

Mobilitetsbalansen för utbytesstudenter mellan kinesiska lärosäten och lärosäten i Stockholm är **190** inresande studenter och **125** utresande studenter.

190 IN

125 UT

Utbytesstudenter till USA och Australien

De tre populäraste studiedestinationerna för utbytesstudenter var under läsåret 2018/2019 tre engelskspråkiga länder. I tur och ordning var det USA som 170 utbytesstudenter reste till, Australien 140, samt Singapore 135. Storbritannien som länge haft tätpositionen tillsammans med USA har mist attraktionskraft som studiedestination för andra året i rad. Cirka 50 studenter färre, eller en minskning med 27%, under de senaste två åren. Även antalet utbytesstudenter som reser till Frankrike har minskat jämfört med föregående år. Detta innebär att Kina har passerat både Storbritannien och Frankrike som studiedestination.

Figur 7

De tio mest populära destinationerna för utresande utbytesstudenter från Stockholms lärosäten.

USA
170

Australien
140

Singapore
135

Kina
125

Storbritannien
105

Frankrike
105

Spanien
105

Japan
100

Italien
90

Nederländerna
75

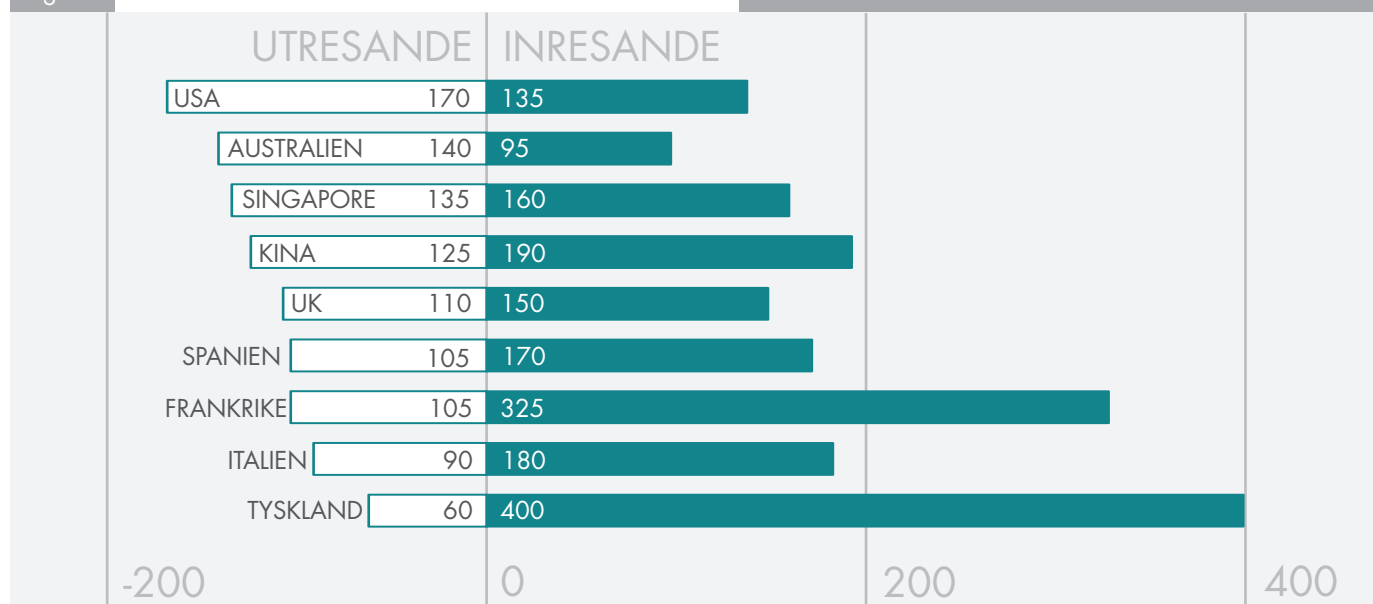
Bytesbalansen

Utbytesstudenter ingår i ett utbytesprogram upprättat mellan två universitet, där tanken är att universiteten lite förenklat byter studenter för en tid. Det är eftersträvarvärt att det ska vara en någorlunda jämvikt mellan inresande och utresande. Överlag har universiteten och högskolorna i Sverige fler inresande än utresande utbytesstudenter. Faktum är att Handelshögskolan i Stockholm är den enda högskola i hela landet som har fler utresande än inresande utbytesstudenter. Differensen mellan inresande och utresande utbytesstudenter vid Stockholms universitet och högskolor sammanräknat är 1275, det vill säga det är 1275 fler inresande utbytesstudenter än utresande. Differensen är störst vid Stockholms universitet med 685 fler inresande utbytesstudenter.

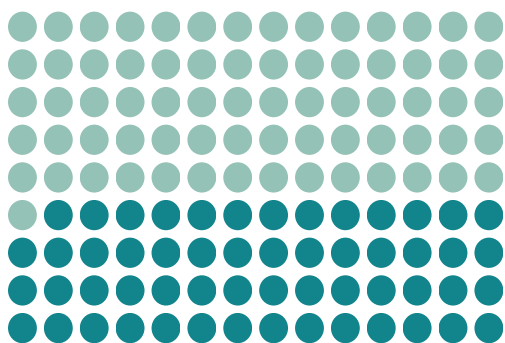
Vissa länder sticker ut där obalansen mellan inresande och utresande utbytesstudenter är extra stor. Från Frankrike och Tyskland kommer många utbytesstudenter till Stockholm men betydligt färre reser från Stockholm. Från Frankrike är överskottet 224 utbytesstudenter, och från Tyskland är överskottet 336 studenter. Anledningen till de stora överskotten kan möjligen förklaras med utbudet av kurser på engelska. I Stockholm finns ett stort utbud av kurser på engelska medan det vid franska och tyska universitet är begränsat. För länderna USA och Australien råder det omvända. Fler utbytesstudenter från Stockholm reser till dessa länder än vad Stockholm tar emot.

Figur 8

Från flera länder är skillnaden mellan antalet inresande utbytesstudenter och antalet utresande utbytesstudenter stor.

Storbritannien i fokus

265
studenter

150 utbytes
115 freemovers

Det är **265** studenter från Storbritannien vid Stockholms lärosäten. Av dem är **150** utbytesstudenter och **115** är freemover-studenter.

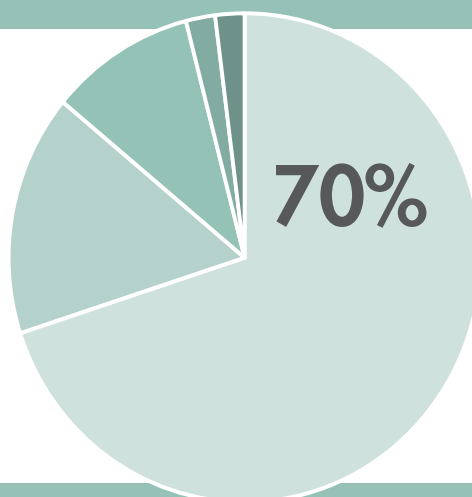
De utgör **31%** av alla brittiska studenter som valt Sverige som studiedestination.

31%

22%
29%

De brittiska studenterna har ökat med **22%**, eller 50 studenter, från föregående år, och ökat med **29%** på tre år.

Av de brittiska studenterna i Stockholm studerar **70%** vid Stockholms universitet, 16% vid KTH, 10% vid Karolinska Institutet, 2% vid Södertörns högskola och 2% vid Kungl. Konsthögskolan. Enstaka brittiska studenter finns även vid andra lärosäten i Stockholm.

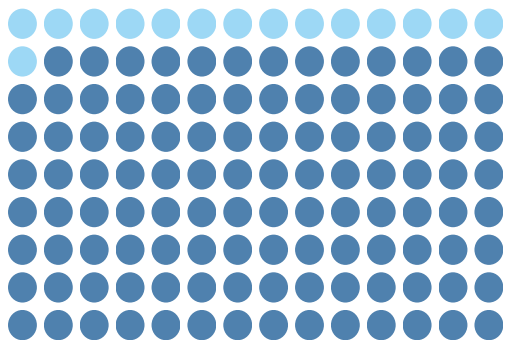
UTBYTESSTUDENTER

Mobilitetsbalansen för utbytesstudenter mellan brittiska lärosäten och lärosäten i Stockholm är **150** inresande studenter och **110** utresande studenter.

150 IN

110 UT

Finland i fokus

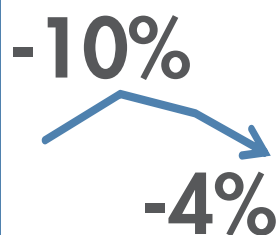

720
studenter

85 utbytes
635 freemovers

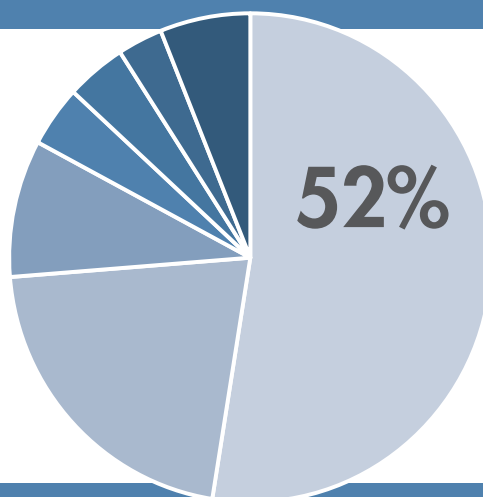
Det är **720** studenter från Finland vid Stockholms lärosäten. Av dem är **85** utbytesstudenter och **635** är freemover-studenter.

De utgör **28%** av alla finska studenter som valt Sverige som studiedestination.

De finska studenterna har minskat med **10%**, eller 75 studenter, från föregående år, och minskat med **4%** på tre år.

Av de finska studenterna i Stockholm studerar **52%** vid Stockholms universitet, 21% vid Karolinska Institutet, 9% vid KTH, 4% vid Handelshögskolan i Stockholm, 4% vid Södertörns högskola, 3% vid Stockholms konstnärliga högskola. Resterande 6% finns vid övriga lärosäten.

UTBYTESSTUDENTER

Mobilitetsbalansen för utbytesstudenter mellan finska lärosäten och lärosäten i Stockholm är **85** inresande studenter och **10** utresande studenter.

Färre utresande freemovers

Antalet utresande freemovers, alltså personer från Stockholms län som ordnat sina högskolestudier utomlands på egen hand, var 4705 studenter. Det var i stort sett ett oförändrat antal jämfört med föregående år, dock en liten minskning med -1 %. Dessa siffror är baserade på hur många personer folkbokförda i Stockholms län som tagit studielån från Centrala Studiestödsnämnden för utlandsstudier under läsåret. Storbritannien och USA är de ojämförligt största destinationerna för freemover-studenter. Till skillnad från utbytesstudenterna så har Storbritanniens popularitet, lite överraskande, inte minskat bland freemover-studenterna. Det skulle kunna ha varit en väntad utveckling med tanke på all osäkerhet kring Brexit som rått.

Läkarutbildning är den ojämförligt mest populära utbildningen som svenska studenter väljer att läsa utomlands. Läsåret 2018/2019 var det 685 personer från Stockholms län som studerade till läkare utomlands. För att få en uppfattning om hur mycket detta är, så kan vi titta på Socialstyrelsens statistik över utfärdade läkarlegitimationer under fem år (2014-2018). Av totalt 11 600 läkarlegitimationer hade 47% studerat i Sverige, 44% i annat EU-land och 9% hade sin utbildning från tredje land. Av landets läkare legitimerade under denna period har således en majoritet utbildat sig utomlands. Både Polen och Lettland är populära destinationer

för läkarstudenter. Här har det skett ett skifte under de senaste fem åren. För fem år sedan reste många till Ungern och Rumänien för läkarstudier. Dessa destinationer har successivt förlorat svenska studenter till förmån för Lettland och Litauen.

Vilken typ av universitet studerar freemover-studenterna vid? Cirka 300 av freemover-studenterna finns vid något av världens 25 högst rankade universitet (enligt Times Higher Education World University Rankings). Med undantag från ett tjugotal studenter så studerar samtliga av dessa 300 vid universitet i Storbritannien eller USA. Om man granskar freemover-studenterna från Stockholm som studerar i Storbritannien läser en knapp tredjedel vid ett universitet som ingår i The Russell Group, den sammanslutning av 24 brittiska forskningsintensiva och högrankade universitet, som University of Oxford, University of Cambridge, Imperial College med flera. Den motsvarande universitets-sammanslutningen i USA, Ivy League, men som enbart består av åtta universitet, Brown University, Columbia University, Cornell University, Dartmouth College, Harvard University, Princeton University, University of Pennsylvania och Yale University, är det bara ett trettiotal studenter från Stockholm som studerar vid.

Avslutande reflektion

Stor internationell rörlighet bland studenter är viktigt för Stockholm och Sverige. Rörlighet är viktigt inte minst för de nätverk som byggs upp. Internationella studenter som studerat i Stockholm och haft en positiv upplevelse blir viktiga ambassadörer för Stockholm och Sverige. De kan också bli viktiga framtida agenter för handel och samarbeten mellan svenska företag och utländska. Den interkulturella förståelsen som byggs upp vid internationella studier är en kompetens som kan bli en stor tillgång.

För Sverige är EU och dess inre marknad en hemmamarknad dit över 70% av exporten går och 80% av importen kommer ifrån. Stockholm har ett stort inflöde av studenter från EU, där cirka hälften är utbytesstudenter och hälften är freemover-studenter. Utflödet av studenter från Stockholm till EU-28 ser lite annorlunda ut. Freemover-studenterna var ungefär i samma nivå som de som kom hit. De utresande utbytesstudenterna från Stockholm är, trots de stora möjligheter som finns för utbyte inom Europa, däremot betydligt lägre. Med tanke på att Tyskland är, och under lång tid varit, Sveriges största handelspartner så är det beklagligt att inte fler studenter från Stockholm tar chansen och åker på utbyte dit. Av freemover-studenterna till och från Sverige ser flödena också ganska olika ut, då många av de svenska studenterna reser till antingen Storbritannien eller till östra Europa för läkarstudier, medan flödet till Stockholm från EU-28 framförallt är från Tyskland, Frankrike, Spanien, Italien och Grekland.

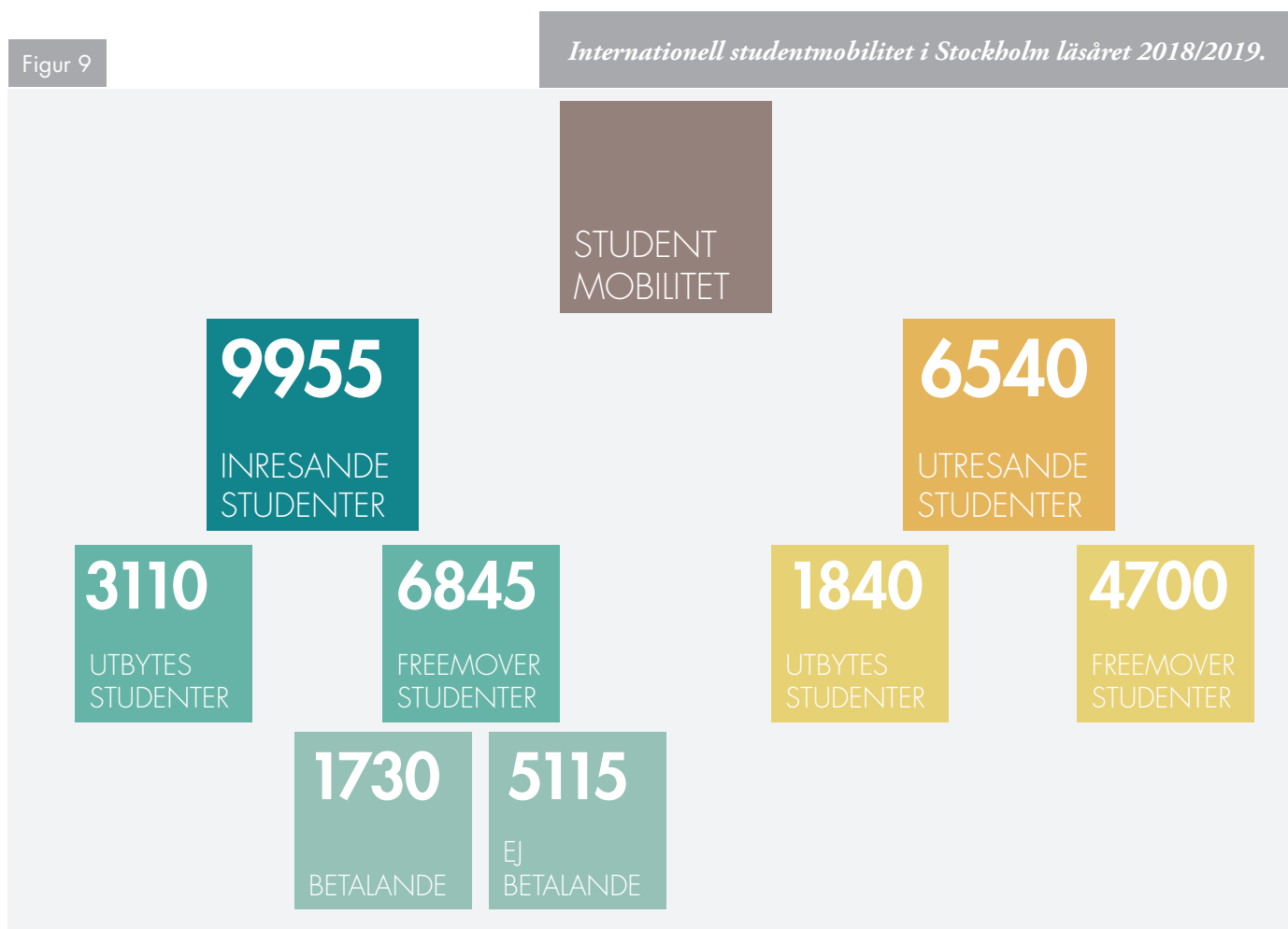
Efter Norge, är USA och Kina Sveriges största handelspartners utanför EU:s inre marknad. Nästan 8 % av Sveriges export går till USA, och 4,7% till Kina. För importen är Kina Sveriges femte största handelspartner då 5% av Sveriges import kommer därifrån. Att kinesiska studenter är den största gruppen inresande studenter kan därför främja svenska handelsrelationer och svenska företag verksamma i Kina.

Flödet av internationella studenter är angeläget även på en högre nivå. För att Agenda 2030 och de globala målen ska uppnås är det viktigt att utbilda framtida förändringsaktörer. Sverige har som målsättning att vara ledande inom arbetet med Agenda 2030. Sveriges innovationsledarskap inte minst inom cleantech, sustaintech och global health avspeglar sig också på intresset från internationella studenter att utbildas vid universiteten i Stockholm inom dessa områden. Om Sverige har en ledande och stark position inom högre utbildning inom dessa områden har vi stora möjligheter att utbilda framtida förändringsaktörer som kan bidra till de globala målen genomförande. Detta går hand i hand med Sveriges Export- och investeringsstrategi som bland annat betonar vikten av att stärka varumärkesarbetet med ökat fokus på innovation och hållbarhet. Detta gynnar även Stockholms universitet och högskolor.

Källor: *Internationell studentmobilitet*, UKÄ:s statistikdatabas, Högskolan i siffror: <https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror.html>, Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Rapporten *Internationell studentmobilitet i högskolan 2018/19* (Statistiska meddelande UF 20 SM 1903) Universitetskanslersämbetet och SCB. Statistik från Centrala Studiestödsnämnden (CSN). Statistik från Socialstyrelsens statistikdatabas <https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/>. Staf Analytics egna rapporter *Internationell studentmobilitet i Stockholm* från tidigare år.

Figur 9

Internationell studentmobilitet i Stockholm läsåret 2018/2019.

Staf.

Stockholms Akademiska Forum